

Bruksela, 16 września 2020 r.
(OR. en)

10729/20

Międzyinstytucjonalne numery
referencyjne:
2018/0216(COD)
2018/0217(COD)
2018/0218(COD)

AGRI 263
AGRILEG 96
AGRIFIN 70
AGRISTR 65
AGRIORG 61
CODEC 790
CADREFIN 230

NOTA

Od: Prezydencja

Do: Rada

Nr dok. Kom.: 9645/18 + COR 1 + ADD 1
9634/18 + COR 1 + ADD 1
9556/18 + REV 1 (en, de, fr) + COR 1

Dotyczy: Pakiet reform WPR po roku 2020

a) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia na podstawie planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013

b) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1306/2013

c) Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina, (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej i (UE) nr 229/2013 ustanawiające szczególne środki dotyczące rolnictwa dla mniejszych wysp Morza Egejskiego.

– *Stan prac nad reformą WPR i wymiana poglądów*

Z myślą o posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbędzie się w dniu 21 września 2020 r., delegacje otrzymują w załączniku notę prezydencji określającą stan prac nad pakietem reform WPR i przedstawiającą elementy dyskusji na potrzeby wymiany poglądów na szczeblu ministerialnym, w tym trzy pytania służące ukierunkowaniu debaty.

W ramach przygotowań do podejścia ogólnego do reformy WPR poniżej przedstawiono streszczenie planowanych dyskusji na forum Rady w dniu 21 września 2020 r., a także stan prac nad pozostałymi kwestiami, które mają zostać włączone do podejścia ogólnego w październiku.

Stan prac nad reformą WPR

Rozporządzenie o wspólnej organizacji rynku

Prezydencja przedstawi rozporządzenie zmieniające na forum Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa (SCA) z myślą o wypracowaniu podejścia ogólnego w październiku. Prezydencja uważa, że rozporządzenie zmieniające jest w dużej mierze stabilne i będzie dążyć do jego finalizacji na forum SCA.

Rozporządzenie horyzontalne

Prezydencja będzie kontynuować prace na forum odpowiedniej grupy roboczej Rady z myślą o sfinalizowaniu w październiku prac nad podejściem ogólnym.

Rozporządzenie o planach strategicznych WPR

Chociaż rozporządzenie o planach strategicznych WPR można w dużym stopniu uznać za stabilne, istnieją ważne kwestie, które wymagają dalszej dyskusji.

Dyskusja na posiedzeniu Rady w dniu 21 września 2020 r.

Zielona architektura

Państwa członkowskie wielokrotnie potwierdzały swoje ambicje dotyczące zwiększenia wkładu WPR w ochronę środowiska i klimatu. Aby osiągnąć wyższy poziom ambicji w zakresie środowiska i klimatu, należy odpowiednio zaprojektować tak zwaną zieloną architekturę.

1. **Ekoprogramy** Prezydencja postrzega silne ekoprogramy jako jeden z kluczowych instrumentów zwiększenia ambicji WPR w zakresie ochrony środowiska i klimatu. Przedstawiła swoje propozycje obejmujące obowiązkowe ekoprogramy dla państw członkowskich oraz przydział minimalnej części budżetu przeznaczonego na płatności bezpośrednie na ekoprogramy. Kilka państw członkowskich podkreśliło, że poziom wykorzystania ekoprogramów jest trudny do przewidzenia i że należy unikać utraty niewykorzystanych funduszy ekoprogramów. Prezydencja wzięła pod uwagę te obawy i przedstawiła dwustopniowe podejście w celu ustalenia minimalnego budżetu, obejmujące początkową „fazę pilotażową”, w ramach której proponuje się mechanizm pozwalający uniknąć strat funduszy pod warunkiem wyczerpania wszystkich możliwości wykorzystania odnośnych funduszy na programy na rzecz klimatu i środowiska. Prezydencja jest otwarta na pomysły państw członkowskich i Komisji dotyczące kwestii niewykorzystanych funduszy i liczy na przedstawienie odpowiednich uwag na wrześniowym posiedzeniu Rady.
2. **Warunkowość** Prezydencja uważa, że aby osiągnąć pożądany wyższy poziom efektywności środowiskowej, konieczny jest ambitny system warunkowości. W związku z tym wszyscy rolnicy powinni podlegać warunkowości. Aby zapobiec niepotrzebnemu obciążeniu administracyjnemu, wprowadza się uproszczenia dla małych gospodarstw poprzez uwzględnienie wielkości gospodarstw przy ustanawianiu przez państwa członkowskie norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC), z opcją uproszczonego systemu kontroli oraz możliwością niestosowania w niektórych przypadkach kar administracyjnych.

Jeśli chodzi o GAEC 9, prezydencja zaproponowała wprowadzenie w całej UE jednolitego **minimalnego udziału obszarów i elementów produkcyjnych/nieprodukcyjnych**. Zdaniem prezydencji, określając taki minimalny udział należy uwzględnić z jednej strony wyższe ambicje w zakresie środowiska i klimatu, z drugiej zaś strony odmienną sytuację w poszczególnych państwach członkowskich. W związku z tym prezydencja zasugerowała zwiększenie minimalnego odsetka z 5 % (jak w przypadku obecnego zazieleniania) do **[x]% w odniesieniu do gruntów ornych** (przy czym [x]% stanowi wartość do uzgodnienia na szczeblu UE). Jak zdecydowanie domagało się tego wiele państw członkowskich, powinna istnieć możliwość **zaliczania do minimalnego udziału pewnych zastosowań produkcyjnych**. Dla międzyplonów przewiduje się współczynnik ważenia wynoszący 0,3. W przypadku państw członkowskich, które chcą zaliczać do minimalnego udziału wyłącznie obszary i elementy nieprodukcyjne, prezydencja proponuje niższy minimalny udział wynoszący **3%**. Prezydencja uważa, że pozostałe normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska i wymogi podstawowe w zakresie zarządzania powinny zasadniczo pozostać w wersji opracowanej przez prezydencję chorwacką.

3. **Przepisy dotyczące środowiska i klimatu w drugim filarze** Prezydencja proponuje utrzymanie kompromisowego tekstu opracowanego podczas prezydencji chorwackiej w odniesieniu do płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami zgodnie z art. 66. Płatności takie byłyby zatem zaliczane na poczet minimalnego progu 30% całkowitego wkładu EFRROW, który ma być zarezerwowany na interwencje służące osiągnięciu celów szczegółowych dotyczących środowiska i klimatu.

Nowy model realizacji

Nowy model realizacji jest centralnym elementem przyszłej WPR opartej na wynikach. Zawiera szereg szczegółowych przepisów mających na celu odejście od poprzedniego systemu opartego na zgodności, takich jak przepisy dotyczące ustalania kwot jednostkowych do celów interwencji, rozliczania z realizacji celów i wskaźników.

Opierając się na postępach poczynionych przez poprzednie prezydencje, prezydencja niemiecka wnikliwie omawiała ten ważny temat na posiedzeniach Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych. Ponadto Specjalny Komitet ds. Rolnictwa zajął się kwestią przyszłego kształtu wskaźników.

Wspólnym celem jest, aby państwa członkowskie mogły w praktyce wdrażać nowy model realizacji. Jednocześnie Komisja Europejska potrzebuje wystarczającej podstawy w celu przeglądu planowania i solidnej podstawy w celu przeglądu realizacji celów. Niektóre elementy należy jeszcze omówić, by można było znaleźć wspólne rozwiązanie.

1. **Zatwierdzanie planów strategicznych państw członkowskich** Wiele państw członkowskich wyraziło głębokie obawy i wątpliwości co do niezbędnej pewności prawa w odniesieniu do procesu zatwierdzania przez Komisję planów strategicznych państw członkowskich. W art. 106 rozporządzenia o planach strategicznych WPR prezydencja dodała zatem odpowiednie wyjaśnienie prawne. Poprawka ta ma na celu doprecyzowanie, że ocena planów strategicznych WPR przez Komisję opiera się wyłącznie na aktach prawnie wiążących dla państw członkowskich.
2. **Wskaźniki** System wskaźników musi być jasny i możliwy do wdrożenia, aby udowodnić, że WPR rzeczywiście realizuje swoje cele. Jednocześnie Komisja potrzebuje wystarczających informacji i danych, by dokonać przeglądu realizacji celów i monitorować wdrażanie WPR. Aby uwzględnić wkład WPR w osiągnięcie pewnych celów środowiskowych i klimatycznych, oddzielne wskaźniki mogłyby lepiej odzwierciedlić skutki tej polityki. Prezydencja zaproponowała zatem ponowne wprowadzenie oddzielnych wskaźników obejmujących wkład WPR w jakość powietrza, jakość wody i zrównoważone wykorzystanie wody. Prezydencja zamierza ukończyć prace nad wskaźnikami na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych.

3. **Kwoty jednostkowe** Państwa członkowskie wielokrotnie prosiły o pragmatyczne podejście do ustalania kwot jednostkowych, zwłaszcza przy planowaniu bardzo zróżnicowanych interwencji, np. ściśle ukierunkowanych interwencji środowiskowych w ramach filaru II. W tym kontekście podkreślano, że związek między orientacyjnymi alokacjami finansowymi na poziomie interwencji a planowaniem kwot jednostkowych i produktów jest zbyt sztywny. Prezydencja proponuje zatem, by zrezygnować z pierwotnego podejścia czysto matematycznego w celu określenia środków finansowych na interwencję. Propozycje prezydencji uwidoczniają jeszcze bardziej, że przydziały środków mają charakter orientacyjny i zapewniają państwom członkowskim większą elastyczność w planowaniu. Ponadto uwzględniono pojęcie średnich kwot jednostkowych i zagregowanych produktów. Ma to szczególne znaczenie dla planowania bardzo zróżnicowanych interwencji, takich jak ekoprogramy, niektóre interwencje środowiskowe w ramach filaru II oraz płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami. Ogólnie rzecz biorąc, podejście to znacznie uprości opis interwencji. Prezydencja zamierza ukończyć prace nad kwotami jednostkowymi i rocznymi sprawozdaniami z realizacji celów na forum Grupy Roboczej ds. Horyzontalnych Kwestii Rolnych.

Płatności bezpośrednie

1. **Ustalanie pułapu i degresywność** Na podstawie konkluzji Rady Europejskiej w sprawie wieloletnich ram finansowych prezydencja dostosowała brzmienie aktów prawnych, wskazując, że ustalanie pułapu powinno być dobrowolne dla państw członkowskich. Zachowując ducha pierwotnego wniosku Komisji, wprowadzono również dobrowolny mechanizm zmniejszania płatności bezpośrednich poniżej 100 000 EUR oraz dobrowolne ustalanie pułapu dla większych beneficjentów powyżej tego limitu, co zapewniłoby państwom członkowskim maksymalną elastyczność.
2. **Kwestie innych płatności bezpośrednich** Podczas poprzednich prezydencji poczyniono znaczne postępy w dziedzinie innych płatności bezpośrednich. Prezydencja uważa zatem, że znaczna większość państw członkowskich mogłaby poprzeć teksty prawne w wersji prezydencji chorwackiej.

Aby usystematyzować debatę na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 21 września 2020 r., prezydencja prosi ministrów, by **wymienili poglądy na temat następujących aspektów, w odniesieniu do których konieczne byłyby wytyczne polityczne:**

1. Od czasu przedstawienia wniosków dotyczących reformy państwa członkowskie zasadniczo popierają wyższy poziom ambicji w zakresie ochrony środowiska w ramach przyszłej WPR. Aby przełożyć to zobowiązanie na konkretne środki polityczne, prezydencja przedstawiła propozycje redakcyjne obejmujące minimalny przydział środków budżetowych na ekoprogramy, przepisy zapobiegające utracie niewydanych funduszy ekoprogramów, dwustopniowe podejście do obszarów nieprodukcyjnych i niektórych obszarów produkcyjnych (GAEC 9), wyodrębnienie środków rolno-środowiskowych w filarze II oraz odpowiedni system warunkowości dla mniejszych gospodarstw.

Pytanie 1:

Czy zgadzają się Państwo z podejściem prezydencji do zielonej architektury przyszłej WPR? Jakie elementy WPR byłyby zdaniem Państwa najistotniejsze dla zapewnienia skuteczności i wiarygodności ambicji przyszłej WPR związanych z ochroną środowiska i przeciwdziałaniem zmianie klimatu?

2. Płatności bezpośrednie będą nadal głównym instrumentem ukierunkowanego wsparcia, aby umożliwić rolnikom dostarczanie wysokiej jakości żywności oraz usług społecznych i środowiskowych, a także zapewnić niezbędną stabilność społeczno-gospodarczą i długoterminowe perspektywy dla rolnictwa UE.

W oparciu o postępy osiągnięte przez poprzednie prezydencje obecna prezydencja przedstawiła sugestie dotyczące struktury przyszłego systemu płatności bezpośrednich, w tym podstawowego wsparcia dochodu do celów stabilności, uzupełniającego wsparcia dochodu dla młodych rolników oraz uzupełniającego redystrybucyjnego wsparcia dochodu do celów zrównoważoności;.

Na podstawie konkluzji Rady Europejskiej w sprawie wieloletnich ram finansowych prezydencja zaproponowała również wprowadzenie dobrowolnego mechanizmu ustalania pułapu płatności bezpośrednich, w tym przepisy umożliwiające państwom członkowskim stosowanie dalszych redukcji płatności bezpośrednich dla dużych beneficjentów, przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego stopnia elastyczności tym państwom członkowskim, które zdecydują się na takie ograniczenie.

Pytanie 2:

Czy zgadzają się Państwo z propozycjami prezydencji dotyczącymi umożliwienia państwom członkowskim elastycznego korzystania z możliwości ukierunkowania płatności bezpośrednich?

Czy widzą Państwo potrzebę dodatkowych wytycznych, by osiągnąć większy stopień jednolitego stosowania systemu płatności bezpośrednich w całej UE?

3. Nowy model realizacji jest kluczowym elementem przyszłej WPR i przyczyni się do zwiększenia efektywności WPR pod względem realizacji jej celów, a także do poprawy rozliczalności WPR wobec obywateli. Jednocześnie, ponieważ nowy model realizacji byłby zupełnie nowym podejściem do zarządzania i administracji w porównaniu ze starym systemem opartym na zgodności, kilka prezydencji włożyło wiele wysiłku, by uczynić ten model możliwym do wykorzystania i wykonalnym nie tylko dla rolników, ale także dla krajowych administracji i Komisji.

Na posiedzeniu Specjalnego Komitetu ds. Rolnictwa w dniu 14 września 2020 r. prezydencja poinformowała Radę o trwających pracach nad dalszymi usprawnieniami nowego modelu realizacji.

Pytanie 3:

Które przepisy są Państwa zdaniem najistotniejsze, by zachować równowagę między koncentracją na lepszej realizacji a potrzebą uproszczenia procedur administracyjnych? Które elementy należałoby według Państwa wzmocnić, by polepszyć tę równowagę?